

22.3.2021

ABO Wind Oy
Aleksanterinkatu 48
00100 HELSINKI

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ ISO SAAPASNEVAN TUULIVOIMAPUISTON YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

ABO Wind Oy on hankkeesta vastaavana toimittanut 8.12.2020 Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä ELY-keskus) ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaisen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen, joka on sisällytetty Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston luonnosvaiheessa olevaan kaavaselostukseen.

HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Iso Saapasnevan tuulivoimapuisto, Lappajärvi

Hankkeesta vastaava

ABO Wind Oy, yhteyshenkilönä Julian Wehnert.

YVA-konsultti

Ramboll Finland Oy, yhteyshenkilönä Petri Hertteli.

Hankkeen kuvaus ja vaihtoehdot

Hankkeessa suunnitellaan 7-10 tuulivoimalaa Lappajärven Iso Saapasnevan alueelle. Hankkeen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, napakorkeus enintään 200 metriä ja lavan pituus enintään 100 metriä. Voimaloiden maksimiteho on 10 megawattia. Tuulivoimapuiston sisäinen sähkönsiirto toteutetaan huoltoteiden yhteyteen rakennettavin maakaapelein. Ulkoista sähkönsiirtoa varten tuulivoimalat liitetään maakaapelilla alueen lounaispuolelle noin 3 km etäisyydelle suunnittelualueesta rakennettavaan uuteen sähköasemaan. Tuulivoimaloiden ja sähkönsiirron lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat yhdys- ja huoltotiet. Suunnittelualan pinta-ala on noin 1920 ha.

Hankealue sijoittuu noin 8,5 kilometriä Lappajärven keskustaajamasta koilliseen, Övermarkin kylän ja Evijärven ja Vetelin kuntarajojen ja Vimpelin kunnalle kuuluvan enklaavin väliselle alueelle.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellut vaihtoehdot:

Vaihtoehto 0: hanketta ei toteuteta.

Vaihtoehto 1a (VE1a): alueelle rakennetaan enintään 10 tuulivoimalan tuulipuisto. Tuulivoimaloiden maksimiteho on 10 megawattia, tornin korkeus enintään 200 metriä ja lavan pituus enintään 100 metriä. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä.

Vaihtoehto 1b (VE1b): vastaava vaihtoehtoon VE1a kanssa, mutta voimaloiden kokonaiskorkeus on 280 metriä.

Vaihtoehto 2a (VE2a): alueelle rakennetaan enintään 7 tuulivoimalan tuulipuisto. Tuulivoimaloiden maksimiteho on 10 megawattia, tornin korkeus enintään 200 metriä ja lavan pituus enintään 100 metriä. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä.

Vaihtoehto 2b (VE2b): vastaava vaihtoehtoon VE2a kanssa, mutta voimaloiden kokonaiskorkeus on 280 metriä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet on lueteltu YVA-lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelossa. Nyt kyseessä oleva hanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä hankeluettelon kohdan 7) e) perusteella: *tuulivoimalahankkeet, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia.*

Hankkeen arviointiohjelma on tullut vireille 7.2.2019 ja yhteysviranomaisen on antanut siitä lausunnon 15.4.2019. Arviointiselostus on tullut vireille 8.12.2020.

Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima arvio hankkeen todennäköisestimerkittävistä ympäristövaikutuksista. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen (277/2017) 4 §:ssä säädetään tarkemmin arviointiselostuksen sisällöstä. Arviointiselostuksessa kuvataan muun muassa hankkeen eri vaihtoehtojen merkittävät ympäristövaikutukset, niiden lieventämiskeinot sekä ehdotukset ympäristövaikutusten rajoittamiseksi tai ehkäisemiseksi. Yhteysviranomaisen laatii arviointiselostukseen perehdyttyään perustellun päätelmän hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Ympäristövaikutusten arvioinnin ja muiden menettelyjen yhteensovittaminen

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on yhdistetty YVA-lain 5 §:n mukaisesti maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadintaan.

OSALLISTUMISEN JÄRJESTÄMINEN JA YHTEENVETO ARVIINTISELOSTUKSESTA ANNETUISTA LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Tiedottaminen ja kuuleminen

Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan yhdistettyä kaavaselistusta ja ja ympäristövaikutusten arviointiselostusta koskeva ilmoitus on julkaistu Järviseudun

Sanomat, Perhönjokilaakso- ja Torstai -lehdissä. Arviointiselostus ja kuulutus ovat olleet nähtävillä 9.12.2020 – 22.1.2021 Lappajärven kunnan verkkosivuilla <http://www.lappajarvi.fi/kunta/ajankohtaista/> ja verkkosivuilla www.ymparisto.fi/isosaapasnevantuulivoimaYVA. Lisäksi arviointiselostus ja kuulutus on ollut nähtävillä Evijärven, Vetelin ja Vimpelin kunnissa 23.12.2020 - 29.1.2021.

Arviointiselostuksesta ja osayleiskaavasta pidettiin sähköiset yleisötilaisuudet 17.12.2020 ja 12.1.2021.

Yhteismenettelyn mukaisesti Lappajärven kunta on pyytänyt lausunnot arviointiselostuksesta seuraavilta tahoilta:

Digita Oyj, DNA, Elisa, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan Maaseutukeskus, Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos, Etelä-Pohjanmaan Voima Oy, Evijärven kunta, Järviseudun ympäristöyhdistys Kotikontu ry, Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto, Lappajärven kunta, Lappajärven-Vimpelin riistanhoitopiiri, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Luonnonvarakeskus, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, MTK Etelä-Pohjanmaa, Metsähallitus / Rannikon Luontopalvelut, Museovirasto, Puolustusvoimat, Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto, Seinäjoen museot, Suomen Erillisverkot Oy, Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry, Suomen metsäkeskus / julkiset palvelut, Suomen riistakeskus / Pohjanmaa, Suomen Turvallisuusverkko Oy, Suomenselän lintutieteellinen yhdistys, Telia, Vetelin kunta, Vimpelin kunta, Väylävirasto, WWF Suomi.

Lisäksi yhteysviranomaisen on pyytänyt kommentit Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen Alueiden käyttö- ja vesihuolto-, Luonnonsuojelu-, Vesistö- ja Ympäristönsuojeluyksiköistä sekä Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelta.

Yhteenveto saaduista lausunnoista ja mielipiteistä

Yhteysviranomaiselle on toimitettu yhteensä 17 viranomaisten, yhdistysten ja yritysten jättämää lausuntoa tai mielipidettä ja 63 yksityisten henkilöiden jättämää mielipidettä, jotka sisältävät useita nimeä. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen eri yksiköt antoivat 5 asiantuntijakomenttia. Annetut lausunnot, mielipiteet ja asiantuntijakomentit ovat kokonaisuudessa liitteessä 1 (pois lukien kuvat, kartat, linkit, liitteet ja henkilötiedot).

Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät alueidenkäyttökysymykset, kuten vähintään 10 voimalaitosyksikön tuulivoima-alueet, tulee lähtökohtaisesti tutkia ja ratkaista maakuntakaavassa. Jos lainvoimaisessa maakuntakaavassa on osoitettu tuulivoima-alueet, ei vaikutuksiltaan seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävää tuulivoima-aluetta voida osoittaa kuntakaavassa muille alueille. Täten liitto suosittelee Iso Saapasnevan hankkeen tuulivoimaloiden määrän rajaamista alle 10 voimalaan.

Arviointia tulee täydentää Lappajärven kulttuurimaisemaan kohdistuvien vaikutuksen osalta, koska välittömän lähimaiseman (0-3 km) osalta ei ole eritelty vaikutuksia Lappajärven kulttuurimaisemaan. Liitto katsoo, että hanke ei vaaranna maakuntakaavassa kehittämissperiaatemerkinällä osoitetulle Evijärvi-Lappajärvi

matkailun vetovoima-alueelle esitettyä tavoitetta virkistysalueiden ja matkailualueiden muodostamien verkostojen tukemisesta ja niiden kehittämisestä kokonaisuuksina. Alue ei muodosta myöskään maankäytöllisesti estettä matkailuelinkeinon kehittymiselle eikä vaarana virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyttä Evijärvi-Lappajärvi-alueella. Hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa käyttöön esitetyt matkailu- ja virkistyskäyttöön kohdistuvien vaikutusten lieventämiskeinot ja arvioitujen vaihtoehtojen väliset eroavuudet on tuotava selkeämmin esiin, vaikka erot ovat vähäiset. Taulukon 17-1 ja vaikutusten arvioinnin vastaavuus on syytä tarkistaa.

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksella ei ole huomauttamista YVA-selostukseen. Tuulivoimarakennelmien teknisiin turvallisuusasioihin pelastuslaitos antaa lausunnon rakennuslupavaiheessa.

Evijärven kunta esittää, että tuulivoimalapuiston suunnittelu tulisi lopettaa, koska Evijärven kunnanhallituksen 21.11.2016 tekemän periaatepäätöksen mukaan tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyys asutuksesta tulee olla vähintään 4 km ja Evijärven kunnan Pitkäsalon kylän taloja sijoittuisi noin kahden kilometrin etäisyydelle lähimmistä tuulivoimaloista. Maisemavaikutusten arvioidaan olevan merkittävydeltään suuria kielteisiä ja kunta painottaa, että esitetyt vähäiset melu-, välke- ja maisemavaikutukset ovat mallinnuksien mukaisia arvioita. Vaikutuksia Pitkäsalon kylän asutukselle, turkiseläimille, muille tuotantoeläimille tai petoeläimille ei hankkeessa ole erikseen selvitetty ja selvityksestä puuttuu matalataajuisen melun mallinnus sekä jättöpyörrevaikutus selvitys. Nämä selvitykset ja mallinnukset tulee laatia. Korkeat tuulivoimalat eivät sovi Evijärven tai Lappajärven kuntien maisemaan eikä niistä ole kokemusta tai tietoa. Näin ollen saattaa syntyä myös ennalta arvaamattomia vahingollisia vaikutuksia.

Lappajärven kunnan ympäristölautakunta pitää lähtökohtaisesti tuulivoimalla tuotettua energiaa kannatettavana. Hankkeen toteutumisessa tulee kuitenkin käyttää hyvää harkintaa, ettei aiheuteta Lappajärven kunnalle enemmän haittaa kuin hyötyä. 0-vaihtoehto on vielä mahdollinen, mutta mikäli tuulivoimalapuisto toteutetaan, tulee se tehdä vaihtoehton VE2b mukaisesti, jolloin mahdolliset haitat lähiasutukselle ja ympäristölle olisivat vähäisemmät. Alueen asukkaat ja loma-asukkaat suhtautuvat tehtyjen kyselyjen, haastattelujen ja tilaisuuksien perusteella hyvin kielteisesti hankkeeseen. Erityisesti melu-, välke- sekä maisemalliset vaikutukset aiheuttavat pelkoa ja matkailuyrityksillä, turkistarhaajilla ja maatalousyrittäjillä on huoli tuulivoiman vaikutuksista matkailuun ja eläinten hyvinvointiin. Suunnittelussa tulee huomioida myös vaikutukset kunnan imagoon. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen päättää tuulivoimaloiden ympäristöluvan tarpeen, mutta lähtökohtaisesti ympäristölupamenettelyä ei tarvita, kun kaavoituksessa otetaan huomioon, että asutukselle ja ympäristölle ei aiheuteta kohtuutonta haittaa.

Luonnonvarakeskuksen mukaan kaavaselostus ja sen ympäristövaikutusten arviointiselostus antaa erinomaisen pohjan jatkosuunnitteluun. Metsäpeuran kannalta hankealue on ongelmallinen, koska se sijoittuu keskeiselle talvehtimis- ja vaellusreitille. Tehdyt selvitykset tukevat tätä näkemystä ja nämä seikat on otettava jatkosuunnittelussa huomioon. Selostuksesta puuttuu tieto hankealueen tai sen lähiympäristön kautta kulkevien metsäpeurojen määristä, joka on poikkeuksellisen

suuri koko populaation tasolla. Esitetty aineisto yhdistettynä muuhun tietoon antavat kuitenkin erinomaisen lähtökohdan arvioida hankealueen mahdollisia vaikutuksia metsäpeuran tilankäyttöön. Selostuksessa on tuotu esille myös hyvin paikallisten asukkaiden ja metsästäjien suhtautuminen hankealueeseen, joka on voittopuolisesti kielteinen. Nämä näkökulmat tulisi ottaa huomioon ko. hankealueen jatkosuunnittelussa.

Puolustusvoimien 2. logistiikkarykmentti on aikaisemmassa lausunnossaan todennut, että Puolustusvoimat ei vastusta suunnitelmien mukaisten tuulivoimaloiden rakentamista. Koska hanketietoihin on tullut muutoksia hyväksyttävyytyslausekantojen antamisen jälkeen, tulee ennen kaavan hyväksymistä hankkeella olla ajantasaisiin hanketietoihin perustuva lausunto hankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä ja tutkavaikutusten selvitystarpeesta.

Seinäjoen museo katsoo, että kaava-alueella olevien kiinteiden muinaisjäännösten säilymisen edellytykset on huomioitu pääosin hyvin. Hankkeella voi olla vaikutusta kahteen muinaisjäännökseen, joten museo kehottaa harkitsemaan voimaloille 7 ja 8 johtavalle huoltotielle ja maakaapelille vaihtoehtoja reittiä. Erityisesti Ison Saapasnevan keskellä oleva Latosaari tulisi jättää tielinjauksen ulkopuolelle, koska tienrakentaminen muuttaa pienen suosaaren jasan keskellä olevan tervahaudan koskematonta ympäristöä merkittävästi. Muuttuneen voimansiirtolinjan osalta arkeologista inventointia on täydennettävä kaavaselostusvaiheeseen mennessä kaavaselostuksessa esitetyn mukaisesti.

Tuulivoimalat tuovat taustamaisemaan uuden ajallisen kerroksen ja poikkeavat alueelle tyypillisestä horisontaalisesta maisemakuvasta korkeana, vertikaalina elementtinä. Ne eivät vastaa myöskään kokoluokaltaan muita maiseman elementtejä. Vaikutukset ovat vähäisimmät vaihtoehdossa VE2b, mutta ero vaihtoehtoon VE1 on hyvin pieni. Vaikutukset ovat luonteeltaan sellaisia, että ne eivät aiheuta esteitä tuulivoimapuiston toteuttamiselle.

Väylävirastolla ei ole huomautettavaa esitettyyn liikennevaikutusten arviointiin. Tuulivoimaloiden suunnittelussa tulee huomioida Väyläviraston Tuulivoimalaohje ja kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tulee noudattaa liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain säädöksiä. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston ohjeita ja Liikenneviraston määräyksiä. Voimaloiden osien kuljetuksia varten maanteiden, siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen kuljetuksia. Tarvittavien vahvistamistoimenpiteiden, rakenteiden siirtojen ja liittymien avartamisen kustannuksista vastaa hankkeesta vastaava.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueidenkäyttö toteaa, että Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavassa on seudullisesti merkittävän tuulivoimahankkeen voimaloiden lukumääräksi määritetty 10 kappaletta, joten kuntakaavoituksella on mahdollista edistää enintään 9 teollisen kokoluokan voimalaitoksen suunnittelua. Näin ollen vaihtoehtojen VE1a tai VE1b mukaista kaavaluonnosta ei voida pitää kuntakaavoituksen puitteissa sellaisenaan mahdollisena ja vaihtoehdot olisi poissuljettava kehittämiskelpoisuutensa puolesta YVA-arviointiselostuksen perustellussa päätelmässä. Vaihtoehdot VE0, VE2a tai VE2b olisi

maakuntakaavoituksen ohjauksen puolesta mahdollisia kuntakaavoituksella tarkemmin tutkia.

Melumallinnuksen perusteella ei pystytä suoraan arvioimaan VE1a ja VE2a meluvaikutuksia, sillä mallinnuksessa käytettyä voimalatyyppiä pidempien lapojen melupäästöominaisuuksien tai vaihtoehtoisesti suuremman napakorkeuden vaikutukset jäävät epäselviksi. Melumallinnuksen ja asetetun maankäytöllisen tavoitteen eroavuuden merkitystä ei ole selvityksen tarkasteluissa käsitelty, mikä heikentää selvityksen luotettavuutta esitettyjen vaihtoehtojen korkeimpien voimaloiden rakentamiseksi.

Välkemallinnuksen perusteella Real Case tilanteen altistumisaikaraja ei ylitä asuinrakennukseksi tunnistetuissa reseptorikohteissa. Joitakin saunarakennuksia haitalliseksi katsottavan välkehaittavyöhykkeen alueelle kuitenkin sijoittuu, joten välkkeestä saattaa aiheutua yksityisille virkistyskäytön kohteille haittaa. Tämä on tulevaisuudessa huomioitava maankäytön lupamenettelyissä, esim. haluttaessa muuttaa rakennuspaikan käyttötarkoitus asuinrakentamisen tarpeisiin.

Maisemavaikutusten arvioinnissa toteutusvaihtoehtojen keskinäisten vaikutuserojen hahmottaminen on pienestä mittakaavasta johtuen hankalaa, mutta karttojen perusteella maisemaa muuttava vaikutus on kaukomaisemassakin ilmeinen. Havainnekuvien perusteella hankkeen maisemavaikutuksista on mahdollista saada kohtalainen käsitys, mutta selvityksessä olisi ollut hyvä kertoa vastaako esitetty näkymä sitä miltä se näyttäisi silmin katsoen.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö toteaa, että luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita kohteita esiintyy erityisesti voimalapaikkojen 1, 8, 9 ja 10 läheisyydessä, joten vaihtoehto 2 on täten suositeltavampi. Maakaapeloinnin osalta tulee harkita, voidaanko arvokkaat luontokohteet ohittaa erityisesti Nykäsennevan ojittamattoman suoalueen kohdalla.

Linnuston tarkkailua on suoritettu pääsääntöisesti aiheesta saatavan ohjeistuksen mukaisesti. Metson soidinpaikoista ainakin yksi sijoittuu noin 300 metrin etäisyydelle lähimmästä tuulivoimalasta, joten hankkeessa tulee suositella voimalan rungon alaosan maalaamista tummaksi kanalintujen törmäysriskin vähentämiseksi. Iso Saapasnevalla sijaitsevassa sääksen ns. tekopesässä ei ole havaittu lajin pesintää, joten oikeudellisesti on epäselvää, voidaanko pesäpuuta pitää luonnonsuojelulain 39 §:ssä mainittuna suuren petolinnun pesäpuuna. Hankkeen aikana on havaittu aktiivinen sääksireviiri ja sen pesäpuu, joka sijoittuu suhteellisen etäälle hankealueesta lähimmästä voimalapaikasta (yli 3 km). Sääksi saattaa jossain määrin käyttää hankealuetta saalistuslentoihin, mutta hanke ei kuitenkaan muodosta merkittävää uhkaa aktiivisen sääksireviirin yksilöille.

Erilliselle metsäpeuraselvitykselle olisi ollut selkeä tarve mm. hankkeen yhteydessä tehdyn vaikutusten merkittävyysarvion nojalla. Alue vaikuttaa olevan erityisen merkittävä metsäpeuran vaellusalueena, joten vaikutukset ekologiin yhteyksiin olisivat hankkeen toteutuessa kielteisiä ja suuria. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee mahdollisuuksien mukaan saada käyttöön mm. valmisteilla olevia selvityksiä tuulivoimaloiden vaikutuksista radiopantametsäpeurojen liikkumiseen. Lisäksi tulisi

arvioida mikä mahdollisuus metsäpeuroille on jatkossa vältellä tuulivoima-aluetta vuoden aikaisten vaellusten jatkuessa Lappajärven itä- ja länsiosien välillä.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikennevastuualue katsoo, että hankkeen liikenteelliset vaikutukset on kuvattu hyvin arviointiselostuksessa. Yksi voimala on suhteellisen lähellä Pitkänsalontietä, mutta selostuksen mukaan etäisyys täyttää Väyläviraston ohjeen mukaisen etäisyyden (320 m). Hankealuetta lähimmille maanteille, 17881 Pitkänsalontie ja 17849 Övermarkintie, liikenteelliset vaikutukset ovat merkittävimmät, joten teille on tarpeen tehdä reunanvahvistusta noin 3-4 km osuudella kantavuuden parantamiseksi. ELY-keskus ei osallistu parannustoimenpiteiden kustannuksiin ja hanketoimijan tulee huomioida, että raskaiden kuljetusten mahdollisesti aiheuttamat vauriot tiestölle korjataan. Hanketoimijan tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä asiasta ELY-keskuksen liikennevastuualueeseen.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesihuoltoryhmä toteaa, että suunnitellut voimalat eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella ja lähimmät vedenhankintaa varten tärkeät pohjavesialueet sijaitsevat noin 2,5 km kaakkoon ja noin 2,7 kilometrin länteen lähimmästä suunnitelluista tuulivoimalasta. Tuulivoimapuiston huoltotieverkostoa levennettäessä/kantavuutta lisättäessä mahdollisilla pohjavesialueilla tulee huomioida materiaalien ympäristökelpoisuustestaus ja se, että uusia ojia ei saa kaivaa tai olemassa olevia syventää, mikäli pohjamaata ei tutkimuksilla osoiteta tiiviiksi.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikön maatalousryhmä toteaa, että lähin toiminnassa oleva turvetuotantoalue on noin 450 metrin etäisyydellä lähimmästä tuulivoimalasta ja lähimpiin turkistarhoihin on etäisyyttä noin 2 kilometriä.

MTK Evijärvi vastustaa hanketta ja toteaa, että hanke on maakuntakaavan vastainen. Hanke saattaa aiheuttaa naapuruussuhdelain mukaista haittaa ja jokaiselle voimalalle on haettava erillinen ympäristölupa. Yhdistys edellyttää toimimaan varovaisuusperiaatteen mukaan, koska Suomeen jo rakennettujen tuulivoimala-alueiden ympäristön asukkailla on runsaasti terveyshaittoja. Tuulivoimamelun vaikutukset asukkaisiin, myös infraäänien vaikutukset tulee selvittää. Selostuksen heikkouksina pidetään tehtyjä mallinnuksia sekä havainnekuvia, koska voimaloiden sijoituspaikkoja ei ole kiinnitetty eikä käytettävää voimalatyyppi ole valittu. Hankkeen todetaan aiheuttaneen paljon huolta alueen asukkaissa eikä Iso saapasnevan alueen merkitystä virkistysalueena ja asukkaiden terveyttä edistävänä tekijänä ole huomioitu. Myöskään hankkeen vaikutusta alueen maatalouselinkeinon ei ole selvitetty.

Suomen lintutieteellinen yhdistyksen mukaan linnustoselvitysten pohjalta ei voida luotettavasti arvioida hankkeen vaihtoehtojen 1 ja 2 mahdollisia kielteisiä vaikutuksia kaakkuriin, mehiläishaukkaan, hiirihaukkaan, sääkseen ja huuhkajaan. Tarkempi arviointi edellyttää laajemman havaintoaineiston keräämistä kyseisistä lajeista. Metson soidinpaikkojen läheisyyteen n. 300 m säteellä ei tule sijoittaa voimalapaikkoja ja törmäysten vähentämiseksi tulisi pohtia voimaloiden rungon alaosan maalaamista muulla kuin valkoisella värillä.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry, Järviseudun ympäristöyhdistys Kotikontu ry ja Kauhavan luontoyhdistys Valokki ry vaativat, että hankealueelle ei rakenneta tuulivoimaloita. Alue sijaitsee liian lähellä asutusta ja Julkunevan

arvokasta soidensuojelualuetta. Hankealueella on luonnontilaisena säilynyt suoalue ja arvokkaisiin kohteisiin kuuluva Pihlajakallio, joita erityisesti voimalat 7, 8, 9 ja 10 häiritsevät. Laji- ja luontotyyppiselvityksiä pidetään puutteellisina ja hankealueella tai sen läheisyydessä todetaan esiintyvän mm. huuhkaja, kaakkuri, harvinaistuneista kanalintuja, mehiläishaukka, maa- ja merikotka ja sääksi. Iso Saapasnevan alue on tärkeä metsäpeuran talvilaidunalue ja hankealueella on havaittu myös suurpetoja, liito-orava ja lepakoita. Hankkeesta todetaan aiheutuvan mm. melu-, välke-, ja valo- ja maisemahaittaa eikä hankkeella katsota olevan sosiaalista hyväksyntää. Hankkeen todetaan olevan myös ristiriidassa maakuntakaavan kanssa.

Telia Finland Oyj on todennut, että yhtiön radiolinkkejä ei kulje alueen läpi eikä rakennettavalla tuulivoimapuistolla ole vaikutusta Telian radioverkkoon.

Vapo Oy pyytää poistamaan hallinnoimiltaan alueilta kaavaluonnoksessa esitetyt luo-1 merkinnät, koska Iso Saapasnevilla esiintyvät vaarantuneet (VU) luontotyypit eivät ole luonnonsuojelulailla suojeltuja luontotyyppisiä eikä merkinnälle ole esitetty perustetta. Tuulivoimaloiden etäisyys turvetuotantoalueeseen tulisi olla vähintään 300 metriä, kun hankkeessa etäisyys on 250 metriä.

Yksityishenkilöiden tilaaman asiantuntijalausannon mukaan melumallinnus ei anna oikeaa ja totuudenmukaista kuvaa tuulivoimaloiden aiheuttaman melun leviämisestä eikä melutasoista melulle altistuvien rakennusten ulkoalueilla tai sisätiloissa. Mallinnusta ei pidetä luotettavana, koska tuulivoimalat sijoittuvat liian lähelle toisiaan eikä melumallinnuksen lähtöoletta tuulivoimaloiden toimimisesta pyörteettömässä tuulikentässä päde. Mallinnus antaa myös virheellisen kuvan sisätiloihin syntyvistä melutasoista, koska laskennassa on käytetty liian suuria rakennusten ääneneristysarvoja. Lausunnossa esitetään, että tuulivoimaloiden välinen etäisyys tuulivoima-alueen sisällä tulisi saattaa asianmukaiseksi, melumallinnuksen puutteet ja virheet tulisi korjata ja pienitaajuisen melun arvioinnissa tulisi käyttää vähintään 90 %:n varmuutta edustavia ääneneristysarvoja.

Itäkylän metsästysseura ry. katsoo, että hanketta ei tule toteuttaa. Hankkeesta aiheutuu aineellista haittaa riistalle, metsästys- ja kenneltoiminnalle ja tätä kautta seuran jäsenille. Aineettomat haitat muodostuvat hankkeen sosiaalisista haitoista, harrastusmahdollisuuksien vähenemisestä ja ympäristöahdistuksesta. Seura vaatii, että hankkeesta aiheutuvat haitat hirvikannalle on selvitettävä ja korvattava seuralle hankkeen toteutuessa. Metsäpeuraselvitystä pidetään puutteellisena ja hankkeessa tulee selvittää metsäkanalintujen soidinpaikat ja pesimäpaikat, alueen linnusto ja nisäkkäät, metsästysmahdollisuuksien menettämisestä aiheutuvat taloudelliset menetykset sekä voimaloiden purkukustannukset. Hankkeen toteutettua asukaskyselyä ei pidetä luotettavana ja seura vaatii jokaiselle tuulivoimalalle ympäristölupaa.

Jokikylän kylätalo ry katsoo, että tuulivoimaloiden äänipäästöjen erityisominaisuuksia (erityisesti infraäänitason painesykintä), päästön leviämistä ja vaikutusaluetta sekä altistumisen vaikutusta alueen asukkaisiin, tuotantoeläimiin ja luonnoneläimiin ei ole selvitetty kunnolla. Hanketta ei saa toteuttaa riittämättömin ympäristövaikutustiedoin eikä tuulivoimaloita tule rakentaa, jos niistä voi aiheutua terveysvaaraa alueen ihmisille tai merkittävää haittaa tuotantoeläimille, kotieläimille tai luonnoneläimistöille.

Lappajärven Perussuomalaiset ry huomauttaa, että vuonna 2017 jätetyn tuhannen nimen adressi siitä, ettei tuulivoimapuistoa Lappajärven ainutlaatuisen kulttuurimaisemaan kaavailtaisi, on jätetty huomiotta. Iso Saapasneva ei sovellu tuulivoimapuistoalueeksi ja selostus todetaan puutteelliseksi. Hankkeen kielteisiä häirtavaikutuksia on suuresti vähätelty ja luonnonsuojelun näkökulma on täysin ohitettu.

Annetuissa yksityishenkilöiden mielipiteissä on käsitelty seuraavia osa-alueita:

Vaihtoehdot ja hankkeen toteutuskelpoisuus: yhtä mielipidettä lukuun ottamatta mielipiteissä vastustetaan hanketta, koska hankkeesta koetaan aiheutuvan useita häirtavaikutuksia. Hankkeen negatiivisten vaikutusten todetaan olevan luonteeltaan jatkuvia ja niiden katsotaan aiheuttavan häirtaa ihmiselle, eläimille ja alueen vetovoimaisuudelle. Lappajärven vahvuksina pidetään kaunista maisemaa, luontoa ja rauhaa eikä tuulivoimaloiden katsota sopivan alueelle. Mielipiteissä muistutetaan, että tehdyn arvioinnin perusteella lähes kaikkiin arvioituihin vaikutuskohteisiin hankkeella on kielteisiä vaikutuksia.

Hankkeen vastustamisen lisäksi mielipiteissä esitetään, että tuulivoimalat tulisi sijoittaa vähintään 4 kilometrin etäisyydelle asutuksesta. Yhden mielipiteen mukaan hankealueen sijaintia pidetään hyvänä ja tuulivoimalat antavat kehittyneen ja ympäristöystävällisen kuvan koko seutukunnasta.

Melu ja tärinä: tehtyä meluvaikutusten arviointia pidetään puutteellisena erityisesti voimaloista aiheutuvan infraäänien ja merkityksellistä sykintää koskevien arviointien osalta. Hankkeesta arvioidaan aiheutuvan melumallinuksissa esitettyä merkittävämpää meluhäirtaa, koska voimaloiden katsotaan sijaitsevan liian lähellä toisiaan, jolloin voimaloiden jättöpyörteet aiheuttavat mallinuksissa esitettyä voimakkaampaa melua. Häirtaa arvioidaan aiheutuvan erityisesti tilanteissa, joissa tuulen voimakkuus voimalan ylä- ja alaosissa eroavat toisistaan. Tehtyjen arviointien luotettavuutta katsotaan heikentävän myös epävarmuus lopullisesta voimalatyypistä ja voimaloiden sijainnista. Voimaloista syntyvien infraäänien vaikutukset ihmisiin, tuotantoeläimiin ja mm. kalastoon huolestuttavat ja voimaloista lähtevien matalataajuisien äänten leviäminen vaaditaan mallintamaan. Matalataajuisia ääniä koskevien selvityksissä käytettyjä äänieristysarvoja pidetään liian suurina eikä mielipiteiden mukaan hanketta tule viedä eteenpäin, ennen kuin meluvaikutusten arviointiin liittyvät epävarmuudet on selvitetty.

Hankealueen nykyinen äänimaisema ja alueen erämaisuus huomioiden, ympäristön herkkyys meluvaikutuksille katsotaan olevan arvioinnissa esitettyä kohtalaista suurempi. Suunnittelussa pyydetään myös huomioimaan koulujen ja terveyskeskusten lisäksi asuinrakennukset ja vapaa-ajan asunnot melulle erityisen herkinä koteina.

Arviointia pidetään tärinävaikutusten osalta puutteellisena. Mielipiteissä todetaan, että selostuksessa olisi tullut esittää voimaloiden pohjatutkimusten tulokset sekä selvittää mahdolliset tärinävaikutukset tai perustelut siitä miksi tärinävaikutuksia ei arvioida aiheutuvan.

Välke: rakennettavat tuulivoimalat voivat poiketa ominaisuuksiltaan tai sijainniltaan mallinuksissa esitetyistä, joten mallinuksia pidetään epäluotettavina. Mielipiteissä myös kysytään, miten on tarkoitus huomioida selostuksessa todettu Övermarkin ja Pitkäsalon kyläalueilla sijaitsevien asuintalojen sekä hankealueen itäpuolella sijaitsevien yksittäisten asuin- ja lomarakennusten kohdalle muodostuva välkehaitta.

Maisema ja kulttuuriympäristö: hankkeen katsotaan tuhoavan 'Pohjanmaan helmenä' pidetyn maiseman, joka on tärkeä sekä alueen asukkaiden, vapaa-ajanasutuksen että matkailun kannalta. Hankkeen katsotaan aiheuttavan haittaa lähimmillään alle kilometrin etäisyydelle sijoittuvalle maakunnallisesti arvokkaalle Lappajärven kulttuurimaisema-alueelle, mutta vaikutusten todetaan ulottuvan myös hyvin laajalle useiden kuntien alueelle. Hankkeen katsotaan heikentävän Lassilan taloryhmän ja Lappajärven kirkkoniemen valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristökohteiden arvoa ja mielipiteissä muistutetaan, että hankealueen läheisyydessä sijaitsee Etelä-Pohjanmaan suurin järvi, joka on myös harvinainen kraatterijärvi. Mielipiteissä pohditaan maakunnallisesti arvokkaan maiseman arvon merkitystä.

Arvioinnissa esitettyjä havainnekuvia pidetään riittämättöminä. Havainnekuviissa olisi tullut käyttää voimaloita, jotka mitoiltaan, kuten kokonaiskorkeuksiltaan ja roottorinhalkaisijaltaan vastaavat hankkeen mukaisia voimaloita. Havainnollistamisen helpottamiseksi havainnekuviissa olisi tullut esittää mm. roottorin pyyhkäisyalue, nykyinen tuulenmittausmasto ja lentoestevalot. Kuvauspisteistä katsotaan puuttuvan olennaisia näkymäalueita ja aineistossa olisi tullut esittää myös havainnekuvien laadintamenetelmät.

Ihmisten elinot ja viihtyvyys: hankkeen katsotaan aiheuttavan tuntemattoman terveysriskin, koska ko. kokoluokan voimaloista ja niiden haitoista ei ole kokemuksia. Terveyshaitan arvioidaan aiheutuvan mm. tuulivoimaloiden infraäänistä ja melusta, mutta myös valosaasteesta. Mielipiteissä viitataan terveysvaikutusten osalta useisiin eri tutkimuksiin tuulivoimaloiden terveysvaikutuksista.

Virkistyskäyttöä koskevien selvitysten osalta tehtyä arviointia pidetään puutteellisena. Hankkeen katsotaan heikentävän hankealueella sijaitsevien Pihlajakallion ja -lammen, Ämmeskallion, Virkavuoren ja Vanhavuoren alueiden vaellusreittien ja laavujen merkitystä virkistyskäyttöalueina. Hankkeen todetaan aiheuttavan haittaa myös metsästykselle sekä vähentävän mm. suositun Välijoen alueen vapaa-ajanasutusalueen viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta. Hankkeen vaikutukset ihmisten viihtyvyyteen katsotaan olevan tehdystä arvioinnista poiketen suuria kielteisiä ja vaikutusten todetaan ulottuvat myös naapurikuntien puolelle. Hankkeessa pyydetään huomioimaan naapurikuntien ihmisiin kohdistuvat vaikutukset.

Luonnonolot: hankkeen katsotaan muuttavan Iso Saapasnevan suoalueen vesitasetta ja sitä kautta heikentävän suon ekosysteemiä. Hankkeen todetaan heikentävän mm. Pihlajakallion ja Vanhavuoren luonnonarvoja.

Linnusto ja muu eläimistö: tehtyjä selvityksiä pidetään puutteellisina erityisesti metsäpeuran, liito-oravan ja linnuston osalta ja arvioinnissa olisi tullut huomioida suurpetojen esiintyminen. Hankealueen todetaan olevan merkittävä metsäpeuran läpikulku- ja talvilaidunalue ja alueella todetaan esiintyvän liito-oravan reviierejä, joita arvioinnissa ei ole huomioitu sekä mm. maakotka ja merikotka.

Tuulivoimaloiden todetaan aiheuttavan haittaa linnustolle mm. törmäysriskien kautta, mutta vaikutuksia eläimiin arvioidaan aiheutuvan myös infraäänistä ja sykkivästä melusta. Koska vaikutuksista eläimiin ei ole riittävästi tutkimustietoa, eläimiin kohdistuvien haittojen arvioinnissa pyydetään noudattamaan varovaisuutta. Hankkeesta arvioidaan aiheutuvan vaikutuksia myös läheiselle linnustollisesti arvokkaalle Julkunevalle.

Pinta- ja pohjavedet: tuulivoimaloiden vaikutus pohjaveden muodostumiseen sekä mahdollisista öljyvahingoista aiheutuvat pinta- ja pohjavesivaikutukset pyydetään selvittämään.

Maankäyttö- ja yhdyskuntarakenne: hankkeen todetaan olevan Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan vastainen eikä mielipiteissä pidetä hyväksyttävänä, että hankkeen vaikutusten kautta rajoitettaisiin Evijärven puolella sijaitsevien kiinteistöjen maankäyttöä. Hankkeen katsotaan olevan valtakunnallisten alueidenkäytön tavoitteiden vastainen, koska sen arvioidaan heikentävän alueen matkailuelinkeinoa.

Osallistuminen: tiedottamisessa pyydetään noudattamaan avoimuutta ja asukaskysely olisi tullut tehdä myös vapaa-ajanasukkaille. Asioiden sähköisen käsittelyn todetaan jättävän huomattavan osan alueen iäkkäämmistä asukkaista osallistumisen ulkopuolelle.

Vaikutukset elinkeinoihin: hankkeen arvioidaan aiheuttavan haittaa tuotantoeläimille. Hankkeen katsotaan olevan ristiriidassa luontomatkailuun ja järvimaisemaan perustuvan alueen matkailuelinkeinon kanssa ja hankkeesta katsotaan aiheutuvan haittaa meneillään olevalle kansainvälisen matkailun kehittämiseen tähtäävälle Geopark -hankkeelle.

Tehtyä matkailijaselvitystä pidetään puutteellisena. Arvioinnissa käytetty Kalajoen verrokkiselvityksen osalta on käytetty vanhaa selvitystä eikä Kalajoen merenrantakohteen tilanteen katsota vastaa Lappajärven tilannetta.

Ilmasto: hankkeen hiilijalanjälki pyydetään selvittämään. Hankkeen kytkemisestä sähköverkkoon katsotaan aiheuttavan kasvihuonekaasuja.

Muuta: työllisyysvaikutuksia pidetään vähäisinä ja hankkeen katsotaan aiheuttavan kiinteistöjen arvon alenemista. Tuulivoimaloiden käytön päätyttyä syntyvien jätteiden käsittelyä ja purkukustannuksia pidetään ongelmallisina. Suunnittelussa pyydetään huomioimaan, että vastuu voimaloiden purkamisesta voi olla maanomistajalla tai kunnalla.

Hankkeen katsotaan aiheuttavan turvallisuusriskin mm. talvella aiheutuvasta jään putoamisvaarasta ja kesällä kasvavasta metsäpalovaarasta. Haittojen ehkäisemiseksi naapurikiinteistöihin edellytetään samoja suojaetäisyyksiä kuin yleisiin teihin. Mielipiteissä kysytään alueelle tulevista kulkemisrajoituksista ja voimaloille edellytetään ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa.

ARVIOINNIN RIITTÄVYYS JA LAATU

Arviointiselostus (Ramboll Finland Oy 1.12.2020) täyttää YVA-lain (252/2017) 19 §:ssä ja YVA-asetuksen (277/2017) 4 §:ssä arviointiselostukselle säädetyt

sisältövaatimukset. Selostus on laadittu arviointisuunnitelman ja olennaisilta osiltaan myös yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon pohjalta eikä se sisällä sellaisia olennaisia puutteita, jotka estäisivät yhteysviranomaista laatimasta perusteltua päätelmää hankkeen merkittävistä vaikutuksista. Tehdyn arvioinnin perusteella on mahdollista muodostaa kokonaiskuva hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista sekä tunnistaa ja arvioida hankkeen merkittävät vaikutukset.

Kuulemisen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun yhteydessä on noussut esille joitain puutteita ja epävarmuustekijöitä. Puutteet ovat luonteeltaan kuitenkin sellaisia, että ne voidaan korjata hankkeen jatkosuunnittelun, kaavoituksen ja lupamenettelyjen yhteydessä. Yhteysviranomaisen toteaa puutteellisten arviointien osalta seuraavaa:

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Arviointiselostuksen vireillä olosta kuulutettiin arviointiselostuksessa esitetyn mukaisesti mm. sanomalehdissä, Lappajärven kunnan ilmoitustaululla sekä Lappajärven kunnan ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla. Yhteysviranomaisen pyynnöstä kuulemista laajennettiin ja asiakirjat kuulutettiin Evijärven, Vetelin ja Vimpelin kuntien verkkosivuilla. Kuulemisen laajentamisesta ja toisesta yleisötilaisuudesta tiedotettiin sanomalehdissä.

Yhteysviranomaisen muistuttaa, että YVA-menettelyn yksi keskeinen tavoite on lisätä kaikkien tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. Riittävän tiedonsaannin turvaamiseksi hankkeen sijaintikunnan lisäksi arviointiselostuksen vireilläolosta tulee kuuluttaa hankkeen todennäköisen vaikutusalueen kunnissa.

Meluvaikutukset

Hankkeen meluvaikutuksia on arvioitu melumallinnusten avulla. Mallinuksissa on käytetty Nordex 163/5.X laitosmallia, jonka nimellisteho on 5,7 MW ja roottorin halkaisija 163 metriä. Mallinnus on tehty 180 ja 200 metrin napakorkeuksilla, jolloin voimaloiden kokonaiskorkeudet ovat 261,5 ja 281,45 metriä. Voimaloiden äänimelutaso on 107,2 dB +2 dB kokonaisepävarmuustaso, jolloin mallinuksissa käytetty laskennallinen lähtömelutaso on 109,2 dB. Pienitaajuisen sisämelutason laskennassa on käytetty suomalaisessa tutkimuksessa saatuja rakennusten eristävyysarvoja. Lapatyyppinä on käytetty sahalaidoitettua lapaa.

Yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeen melumallinnukset on laadittu ympäristöministeriön ohjeiden mukaisesti. Mallinuksissa käytetty voimalatyyppi poikkeaa kuitenkin hankkeen mukaisista voimaloista sekä teholtaan, roottorin halkaisijaltaan että kokonaiskorkeudeltaan. Myös mallinuksissa käytetty sahalaidoitustyyppi vaikuttaa lähtömelutasoon.

ELY-keskuksen alueidenkäyttö on huomauttanut, että melumallinnuksen perusteella ei pystytä suoraan arvioimaan VE1a ja VE2a meluvaikutuksia, sillä mallinuksissa käytetty voimalatyyppiä pidempien lapojen melupäästöominaisuuksien tai vaihtoehtoisesti suuremman napakorkeuden vaikutukset jäävät epäselviksi. Arvioinnissa ei ole myöskään käsitelty melumallinnuksen ja asetetun maankäytöllisen tavoitteen eroavuuden merkitystä, mikä heikentää selvityksen luotettavuutta.

Yhteysviranomaisen on arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa edellyttänyt, että mikäli hankkeen mukaisista voimaloista ei voida laatia ministeriön ohjeen mukaisia melumallinnuksia, selostuksessa tulee arvioida tehon ja voimalan korkeuden ja roottorin halkaisijan muutoksista aiheutuvat vaikutukset lähtömelutasoon ja melun leviämiseen. Arvio muutosten vaikutuksista on pyydetty esittämään myös karttapohjalla ja arvioinnissa on tullut noudattaa varovaisuusperiaatetta. Arvioinnissa ei ole tehty edellä mainittua tarkastelua.

Yhteysviranomaisen pitää edellä mainituista asioista johtuen tehtyä meluvaikutusten arviointia osittain puutteellisena. Arvioinnissa olisi tullut kuvata selkeästi mallinnuksessa ja hankkeen voimaloiden ominaisuuksissa olevat poikkeavuudet sekä arvioida niistä aiheutuvat mahdolliset vaikutukset lähtömelutasoon ja melun leviämiseen.

Yhteysviranomaisen edellyttää jatkosuunnittelussa huomioimaan arviointiin liittyvät epävarmuustekijät sekä noudattamaan erityistä varovaisuusperiaatetta, jotta asutukselle ei aiheudu melulle annettujen ohjearvojen ylityksiä.

Annettujen mielipiteiden mukaan hankkeesta voi aiheutua melumallinnuksissa esitettyä voimakkaampia meluhaittoja, koska voimaloiden katsotaan sijoittuvan liian lähelle toisiaan. Mielipiteiden mukaan mallinnuksissa olisi tullut huomioida myös merkityksellisestä sykinnästä aiheutuva häiritsevyys ja sisämelutasossa käytettyä ääneneristysarvoa pidetään liian suurena.

Yhteysviranomaisen toteaa, että melumallinnus on tehty ympäristöministeriön ohjeiden mukaisesti eikä merkityksellisen sykkeen aiheuttama haitta sisälly mallinnukseen. Mallinnuksessa käytetty ääneneristysarvo perustuu yleisesti tuulivoimaloiden melumittauksissa käytettyihin tutkimustuloksiin. Arvioinnissa ei ole kuvattu etäisyyksien riittävyyttä tai niiden vaikutusta lähtömelutasoon. Suunnittelussa tulee huomioida mielipiteissä esiin tuotu huoli riittävästä voimaloiden välisistä etäisyyksistä, joten tiedot voimaloiden välisten etäisyyksien riittävyydestä tulee esittää tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotusvaiheessa.

Vaikutukset metsäpeuraan

Hankealue sijoittuu merkittävälle metsäpeuran kevät- ja syysvaellusreiteille, mutta selostuksessa ei ole arvioitu vaellusreittiä käyttävien metsäpeurojen määrää. ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on todennut, että tehdyn vaikutusten merkittävyysarvion nojalla erilliselle metsäpeuraselvitykselle olisi ollut selkeä tarve.

Luonnonvarakeskuksen mukaan hankealueen tai sen lähiympäristön kautta kulkevien metsäpeurojen määrä on poikkeuksellisen suuri koko populaation tasolla. ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on katsonut, että vaikutusten selvittämiseksi jatkosuunnittelussa tulee mahdollisuuksien mukaan saada käyttöön mm. valmisteilla olevia selvityksiä tuulivoimaloiden vaikutuksista radiopantametsäpeurojen liikkumiseen ja lisäksi tulisi arvioida mikä mahdollisuus metsäpeuroilla on jatkossa välttää tuulivoima-aluetta vuoden aikaisten vaellusten jatkuessa Lappajärven itä- ja länsiosien välillä.

Yhteysviranomaisen yhtyy edellä mainittuihin näkemyksiin ja toteaa, että huomioiden alueen merkittävyys metsäpeuran vaellusreitteinä, jatkosuunnittelussa tulee tarkentaa metsäpeuraan liittyvää arviointia, kuten ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on todennut. Selvityksessä tulee kuvata myös hankealuetta tai sen lähiympäristöä käyttävien metsäpeurojen määrä suhteessa koko Suomenselän populaatioon.

Vaikutukset maisemaan

Arvioinnissa on kuvattu hankkeen vaikutuksia välittömään lähialueen maisemaan (0-3 km etäisyys voimaloista), lähialueen maisemaan (3-6 km voimaloista) ja kaukomaisemaan (6-20 km voimaloista) eri ilmansuunnat ja niiden erityispiirteet huomioiden.

Etelä-Pohjanmaan liitto huomauttanut, että välittömän lähimaiseman osalta ei ole eritelty vaikutuksia Lappajärven kulttuurimaisemaan, vaikka maisema-alue ulottuu alle 3 km etäisyydelle suunnitellusta tuulivoima-alueesta. Myös annetuissa mielipiteissä maisemavaikutuksien arviointia Lappajärven kulttuurimaisemaan on pidetty riittämättömänä.

Yhteysviranomaisen toteaa, että arvioinnissa olisi tullut tarkastella välittömälle lähialueelle sijoittuvaan Lappajärven kulttuurimaisemaan kohdistuvat vaikutukset, kuten liitto on lausunnossaan todennut. Koska maisema-alue on hyvin laaja ja se on maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön lisäksi merkittävä maisema-alue myös paikallisten asukkaiden, vapaa-ajanasutuksen ja matkailun kannalta, yhteysviranomaisen katsoo, että Lappajärven kulttuurimaisemaan kohdistuvia vaikutuksia olisi tullut tarkastella eri vyöhykkeitä koskevien tarkastelujen lisäksi myös laaja-alaisemmin yhtenäisenä kokonaisuutena.

Maisemavaikutuksia on kuvattu 12 eri pisteestä otettujen havainnekuvien avulla. Havainnekuvista vajaassa puolessa on käytetty hankkeen mukaisia voimaloita, mutta muilta osin havainnekuviissa on käytetty roottorinhalkaisijaltaan pienempiä voimalatyyppisiä. Täten myöskään kokonaiskorkeus ei vastaa hankkeen mukaisia voimaloita. Tieto havainnekuviissa käytetyistä voimalatyypeistä on esitetty selostuksessa, mutta havainnekuvien kuvateksteissä ei ole esitetty kuvassa käytettyä voimalatyyppiä.

Yhteysviranomaisen edellyttää täydentämään Lappajärven kulttuurimaisemaan kohdistuvien maisemavaikutusten arviointia edellä mainitun mukaisesti. Täydennetyt arvioinnit tulee esittää kaavaehdotuksen yhteydessä. Maisemavaikutusten havainnollistamista tulee tarkentaa havainnekuvilla, jotka on varustettu hankkeen mukaisilla voimalatyypeillä ja joista ilmenee myös roottoreiden pyyhkäisyalat. Vertailtavuuden lisäämiseksi kuvissa tulee esittää myös alueelle sijoitettu tuulimittausmasto. Havainnekuvat tulee esittää arviointiselostuksen mukaisista kuvauspisteistä sekä lisäksi Lassila-Jokikylän kulttuurimaisema-alueelta.

Vaikutukset pohjaveteen/alueen nykytilan kuvaus

Arviointiselostuksen mukaan hankealueen läheisyydessä ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita. Lähimmät pohjavesialueet on kuvattu sanallisesti arviointiselostuksessa, mutta karttaa pohjavesialueiden sijainneista ei ole esitetty.

Tämän vuoksi jää epäselväksi sijoittuuko mahdollisten kuljetusreitit tai kunnostettavat huoltotiet pohjavesialueille.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesihuoltoryhmä on muistuttanut, että tuulivoimapuiston huoltotieverkostoa levennettäessä/kantavuutta lisättäessä mahdollisilla pohjavesialueilla tulee huomioida materiaalien ympäristökelpoisuustestaus ja se, että uusia ojia ei saa kaivaa tai olemassa olevia syventää, mikäli pohjamaata ei tutkimuksilla osoiteta tiiviiksi. Yhteysviranomaisen pyytää huomioimaan edellä mainitut asiat jatkosuunnittelussa.

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ

Johtopäätökset hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista perusteluineen

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä perustuu YVA-lain 19 §:ssä ja YVA-asetuksen 4 §:ssä annettuihin arviointiselostuksen sisältövaatimukseen, selostuksessa esitettyihin arvioihin sekä annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin.

Arviointiselostuksessa Iso Saapasnevan tuulivoimahankkeen eri vaihtoehtojen vaikutusten eroavuuksia ja vaikutusten merkittävyyttä on kuvattu eri vaikutuskohteiden arviointien yhteydessä sekä erillisessä vaihtoehtojen vertailua ja hankkeen toteutuskelpoisuutta koskevassa osiossa.

Tehdyn arvioinnin mukaan hankkeesta aiheutuu suuria kielteisiä vaikutuksia hankkeen kokemiseen, huoliin ja pelkoihin liittyen. Muilta osin vaikutukset ihmisten elinoloihin ja virkistyskäyttöön on arvioitu kohtalaisiksi kielteisiksi. Vaikutukset kasvillisuuteen, luontotyyppeihin, pesimälinnustoon, metsäpeuraan, lähimaisemaan sekä rakentamisen aikana yhdysteihin on arvioitu kohtalaisiksi kielteisiksi ja muiden vaikutusten osalta vähäisiksi kielteisiksi tai myönteisiksi. Arvioinnin mukaan tutkittuja vaihtoehtoja voidaan pitää toteutuskelpoisina. Vaihtoehtojen väliset eroavuudet on todettu vähäisiksi.

Yhteysviranomaisen yhtyy arvioinnissa esitettyyn johtopäätökseen vaihtoehtojen välisistä vähäisistä eroavuuksista. Kokonaisuutena arvioiden vaihtoehdon VE2 ympäristövaikutuksia voidaan pitää kuitenkin vaihtoehtoa VE1 vähäisimpinä mm. melun, välkkeen ja maisemavaikutusten sekä maakuntakaavaan, pesimälinnustoon, kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin kohdistuvien vaikutusten osalta. Vaihtoehtoa 2b voidaan pitää lisäksi maisemavaikutusten osalta vaihtoehtoa 2a suotuisampana, mutta erot ovat hyvin vähäiset. Vaihtoehdon VE1 täysimääristä toteutuskelpoisuutta heikentää erityisesti vaihtoehdon ristiriitaisuus maakuntakaavaan.

Arviointiselostuksessa esitetyn arvion, kuulemisen ja oman tarkastelun perusteella yhteysviranomaisen pitää seuraavia vaikutuksia merkittävänä tai muista syistä erityisesti hankkeen jatkosuunnittelussa huomioon otettavina vaikutuksina:

1. Vaikutukset ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen

Tuulivoimaloiden toiminnan aikaisia vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvia syntyy mm. melusta ja välkkeestä, maiseman muutoksista ja virkistyskäyttöön liittyvistä vaikutuksista. Ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu melu- ja välkemallinnusten sekä maisema-

arviointien lisäksi mm. asukaskyselyn, maaomistajakyselyn, matkailuselvityksen ja saatujen mielipiteiden perusteella.

Ihmisten elinolot ja viihtyvyys

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen on arvioitu merkittävydeltään kohtalaisiksi - suuriksi kielteisiksi ja virkistyskäyttöön kohtalaiseksi kielteiseksi. Hanke herättää alueen asukkaissa huolta ja pelkoa. Tehdyissä kyselyissä yli puolet vastaajista suhtautui erittäin kielteisesti hankkeeseen ja arvioinnin aikana on jätetty runsaasti mielipiteitä, joissa hanke koetaan hyvin kielteisenä. Hankkeen katsotaan vaikuttavan kielteisesti mm. omaan elinympäristöön, alueen äänimaisemaan, maisemakuvaan, luonnon erämaahenkisyyteen sekä metsästyksen. Saadun palautteen perusteella asukkaiden huoli melusta ja välkkeestä on suurempi kuin mallinnusten perusteella on arvioitu. Asukkaat ovat myös huolissaan voimaloista syntyvien infraäänien vaikutuksista ihmisten ja eläinten terveyteen.

Lappajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on muistuttanut, että alueen asukkaat ja loma-asukkaat suhtautuvat tehtyjen kyselyjen, haastattelujen ja tilaisuuksien perusteella hyvin kielteisesti hankkeeseen. Erityisesti melu-, välke- sekä maisemalliset vaikutukset aiheuttavat pelkoa ja matkailu yrityksillä, turkistarhaajilla ja maatalousyrittäjillä on huoli tuulivoiman vaikutuksista matkailuun ja eläinten hyvinvointiin. Hankkeen vaikutukset ulottuvat myös muiden kuntien puolelle ja mm. Evijärven kunta on esittänyt, että tuulivoimalapuiston suunnittelu tulisi lopettaa, koska kunnan tekemän periaatepäätöksen mukaan tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyys asutuksesta tulee olla vähintään 4 km, kun lähin Evijärven puolella sijaitseva asutus sijoittuu noin kahden kilometrin etäisyydelle lähimmistä tuulivoimaloista.

Yhteysviranomainen yhtyy tehtyyn arvioon hankkeen kielteisten vaikutusten merkittävydestä. Hanketta koskevassa päätöksenteossa tulee huomioida arvioinnissa esitetyt johtopäätökset hankkeen vaikutuksista ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen sekä mielipiteissä ja arvioinnin aikana tehdyissä kyselyissä esitetyt asiat hankkeen haittavaikutuksista. Jatkotyössä tulee huomioida myös arviointiselostuksessa esitetyt vaikutusten lieventämistoimenpiteet, kuten avoin tiedottaminen ja riittävä vuoropuhelu alueen asukkaiden kanssa.

Melu ja välke

Hankealueen ympäristön herkkyys melulle on arvioitu kohtalaiseksi, mutta meluvaikutusten merkittävyys vähäiseksi kielteiseksi, koska tehtyjen melumallinnusten perusteella hankkeesta ei aiheudu ulkomelulle annettujen ohjearvojen ylityksiä. Lähimpien asuinrakennusten ja vapaa-ajan rakennusten kohdalla tuulivoimaloiden aiheuttama keskiäänitaso on vaihtoehdossa VE1 noin 32-34 dB ja vaihtoehdossa VE2 noin 29-34 dB, kun Valtioneuvoston asetuksen mukaisen päiväajan ohjearvo on 45 dB ja yöajan ohjearvo 40 dB. Myös pienitaajuisen melun taso alittaa sisämelulle annetut raja-arvot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa eikä voimaloiden napakorkeudella todeta olevan juurikaan vaikutusta melutasoon. Arviointiin todetaan liittyvän kuitenkin monia epävarmuustekijöitä, sillä lopullinen laitosmalli ja voimaloiden tarkat paikat eivät ole tiedossa.

Melumallinnukset on tehty 5,7 MW voimalalla, kun hankkeen voimaloiden yksikkötehot ovat 10 MW. Myös mallinuksissa käytettyjen voimaloiden mitat poikkeavat hankkeen mukaisista voimaloista kuten 'arvioinnin riittävyys ja laatu' kohdassa on todettu. Vaikka melupäästön ei yleisesti todeta lisääntyvän tehon kasvun kanssa suorassa suhteessa, mallinnuksessa ja tarkasteluvaihtoehdoissa olevat voimaloiden tehoa ja mittoja koskevat poikkeavuudet heikentävät arvioinnin luotettavuutta ja hankkeen meluvaikutukset voivat olla arvioitua merkittävämmät. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida tehtyihin arviointeihin liittyvät epävarmuustekijät ja yhteysviranomaisen myös muistuttaa, että mikäli hankkeen meluvaikutukset eroavat rakennuslupavaiheessa arviointiselostuksessa esitetystä, lupaviranomaisen tulee selvittää YVA-lain 27 §:n mukaisesti ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ajantasaisuus.

Annetuissa mielipiteissä on edellytetty tuulivoimaloille ympäristölupaa mm. meluvaikutusten perusteella. Tuulivoimaloiden melusta aiheutuvaa meluhaittaa voidaan ehkäistä ympäristöluvassa annetuilla määräyksillä, mikäli voimaloista saattaa aiheutua naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta meluhaittaa asukkailla. Yhteysviranomaisen kuitenkin toteaa, että ensisijainen keino meluhaittojen ehkäisyyn on voimaloiden sijoittaminen riittävän etäälle asutuksesta, jotta ympäristöluvan tarve ei ylity.

Välkkeen määrälle ei Suomessa ole asetettu raja-arvoja, mutta suositusarvoina on yleisesti käytetty Ruotsin ja Saksan suositusarvoa 8 tunnin vuosittaisesta ja 30 minuutin päivittäisestä enimmäismäärästä. Tehtyjen välkemallinnusten perusteella vaihtoehdoista VE1 ja VE2 ei aiheudu suositusarvojen ylityksiä yhdenkään asuin- tai vapaa-ajan rakennuksen kohdalla ja hankkeen välkevaikutukset asutukselle on arvioitu vähäisiksi kielteisiksi.

Yhteysviranomaisen yhtyy tehtyyn arvioon välkkeen vaikutuksista. Alueella, jossa välkkeen vuosittainen suositusarvo ylittyy, sijaitsee kuitenkin mm. saunarakennus, joten välkkeestä saattaa aiheutua yksityisille virkistyskäytön kohteille haittaa. Välkkeen haittavaikutukset tulee huomioida myös mm. haluttaessa muuttaa rakennuspaikan käyttötarkoitus asuinrakentamisen tarpeisiin, kuten ELY-keskuksen alueidenkäyttö on asiantuntijakommentissaan todennut.

2. Vaikutukset maankäyttöön

Hankkeen vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja aineelliseen omaisuuteen on arvioitu merkittävyydeltään vähäisiksi kielteisiksi vaihtoehdoissa VE1 ja VE2. Hankkeen todetaan rajoittavan jonkin verran asuin- ja lomarakentamista hankealueen välittömässä läheisyydessä, mutta alueeseen ei kohdistu erityistä rakentamispainetta. Alueella tai sen läheisyydessä ei ole osayleiskaava-alueita tai asemakaava-alueita eikä hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia läheiseen turvetuotantoalueeseen.

Osa hankealueesta sijoittuu Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa Evijärven-Lappajärven ympäristön kehittämisperiaatemerkinällä osoitetulle matkailun vetovoima-alueelle, mutta merkinnän ei todeta estävän tuulivoimaloiden sijoittamista Iso Saapasnevan alueelle. Myös Etelä-Pohjanmaan liitto on todennut, että hanke ei vaaranna maakuntakaavassa kehittämisperiaatemerkinällä osoitetulle Evijärvi-

Lappajärvi matkailun vetovoima-alueelle esitettyä tavoitetta virkistysalueiden ja matkailualueiden muodostamien verkostojen tukemisesta ja niiden kehittämisestä kokonaisuuksina. Myös yhteysviranomaisen yhtyy tältä osin tehtyyn arviointiin.

Etelä-Pohjanmaan I vaihemaakuntakaavan tavoitteena on osoittaa maakuntatasoinen ratkaisu alueelle parhaiten soveltuvista seudullisesti merkittävistä tuulivoiman tuotantoalueista. Maakuntakaavassa Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston aluetta ei ole osoitettu tuulivoiman tuotantoon soveltuvaksi alueeksi. Arviointiselostuksen mukaan hankkeen ei katsota kuitenkaan olevan ristiriidassa maakuntakaavoissa osoitettujen aluevarausten ja kehittämismerkintöjen kanssa eikä sen katsota rajoittavan tai estävän maakuntakaavoissa hankealueelle tai sen läheisyyteen osoitettuja toimintoja.

Etelä-Pohjanmaan liitto on todennut, että seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävät alueidenkäyttökysymykset, kuten vähintään 10 voimalaitosyksikön tuulivoima-alueet, tulee lähtökohtaisesti tutkia ja ratkaista maakuntakaavassa eikä vaikutuksiltaan seudullisesti tai maakunnallisesti merkittävää tuulivoima-aluetta voida osoittaa kuntakaavassa muille alueille. Liitto suosittelee hankkeen tuulivoimaloiden määrän rajaamista alle 10 voimalaan. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueidenkäyttö on todennut, että kuntakaavoituksella on mahdollista edistää enintään 9 teollisen kokoluokan voimalaitoksen suunnittelua, joten vaihtoehtojen VE1a tai VE1b mukaista kaavaluonnosta ei voida pitää kuntakaavoituksen puitteissa mahdollisena. Myös annetuissa mielipiteissä on huomautettu hankkeen ristiriitaisuudesta maakuntakaavan tuulivoimaohjaukseen.

Yhteysviranomaisen yhtyy edellä mainittuihin näkemyksiin ja toteaa, että vaihtoehto VE1 on maakunnallisten suunnittelutavoitteiden vastainen eikä vaihtoehdon täysimääräistä toteutusta voida pitää toteutuskelpoisena vaihtoehtona.

Hankealue sijoittuu Evijärven ja Vetelin kuntien sekä Vimpelin kunnan enklavin läheisyyteen. Evijärven kunnan puolella yli 40 dB:n meluvyöhyke ulottuu vaihtoehdossa VE1 kolmen yksityisen kiinteistön ja vaihtoehdossa VE2 yhden kiinteistön alueelle sekä Vapo Oy:n turvetuotantoalueelle. Vimpelin ja Vetelin kuntien alueelle yli 40 dB:n meluöhyke ei ulotu. Osassa vaihtoehdoista vuotuisen 8 tunnin välkealue ulottuu Evijärven ja Vimpelin kuntien puolelle. Evijärven kunta on huomauttanut Evijärven kunnan alueelle aiheutuvista haitoista. Yhteysviranomaisen toteaa, että edellä mainitut seikat tulee huomioida hankkeen rajauksessa.

3. Vaikutukset metsäpeuraan

Hankealue sijoittuu merkittäville metsäpeuran kevät- ja syysvaellusreiteille, joten arvioinnin mukaan vaihtoehdon VE1 vaikutuksen suuruus on suuri kielteinen. Koska vaihtoehto ei estä kuitenkaan lajin liikkumista talvilaitumilla tai vasomisalueille, eikä vaihtoehdolla VE1 ole välttämättä laaja-alaisia vaikutuksia Suomenselän metsäpeurapopulaatioon, vaikutusten merkittävyys on kokonaisuutena arvioitu kohtalaiseksi kielteiseksi. Vaihtoehdon VE2 vaikutus on todettu vaihtoehtoa VE1 vähäisemmäksi, korkeintaan kohtalaiseksi kielteiseksi.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on todennut, että alue vaikuttaa olevan erityisen merkittävä metsäpeuran vaellusalueena ja vaikutukset

ekologisiin yhteyksiin olisivat hankkeen toteutuessa suuria kielteisiä. Myös Luonnonvarakeskus pitää hankealuetta metsäpeuran kannalta ongelmallisena, koska se sijoittuu keskeiselle talvehtimis- ja vaellusreitille. Luonnonvarakeskuksen mukaan hankealueen tai sen lähiympäristön kautta kulkevien metsäpeurojen määrä on myös poikkeuksellisen suuri koko populaation tasolla sillä panta-aineiston perusteella jopa 2/3 koko Suomenselän noin 1500 yksilön kokoisesta populaatiosta käyttää ko. reittiä. Saman aineiston perusteella vastaavia vaelluskäytäviä on myös muualla Suomenselän alueella, mutta niissä ei tiedetä liikkuvan vastaavia määriä eläimiä vastaavan kokoisella kapealla alueella.

Yhteysviranomaisen toteaa, että huomioiden edellä mainitut asiat, hankkeen vaikutukset voivat olla arvioitua merkittävämmät. Vaikuttavuuden selvittämiseksi hankkeen jatkosuunnittelussa tulee tehdä kohdassa 'arvioinnin riittävyys ja laatu' mainitut lisäselvitykset.

4. Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Hankkeen maisemavaikutukset on arvioitu kohtalaisen kielteisiksi alle 3 km etäisyydelle sekä 3-6 km etäisyydellä sijaiseviin asumisympäristöihin. Merkittävimmät visuaaliset maisemavaikutukset on arvioitu kohdistuvan maakunnallisesti arvokkaaseen Lappajärven kulttuurimaisemaan kuuluvien Övermarkin - Kuoppalan kylien laajoille peltoalueille. Kaukomaisemaan (6-20 km voimaloista) hankkeen vaikutukset on arvioitu vähäisiksi kielteisiksi.

Yhteysviranomaisen yhtyy pääosin tehtyyn arvioon hankkeen maisemavaikutusten merkittävyydestä, mutta toteaa, että Lappajärven kulttuuriympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tulee tarkentaa kuten 'arvioinnin riittävyys ja laatu' kohdassa on todettu. Lähimaiseman (0-6 km voimaloista) osalta tulee huomioida, että avoimille alueille kohdistuvat vaikutukset voivat olla kohtalaista merkittävämmät, koska voimaloiden koko huomioiden niiden visuaalinen vaikutus maisemassa voi paikoittain olla hallitseva. Vaikutuksen merkittävyyttä lisää myös vaikutusten pitkäaikaisuus ja voimaloiden sijoittuminen pääosin rakentamattomalle alueelle.

Arvioinnin pohjana käytetyt havainnekuvat eivät kaikilta osin vastaa hankkeen mukaista voimalatyyppejä. Tämä heikentää arvioinnin luotettavuutta sekä lisää vaikutusalueen ihmisissä huolta, mikä on havaittavissa mm. selostuksesta jätetyissä mielipiteissä. Tämä tulee huomioida jatkosuunnittelussa riittävän laadukkaiden kuvasovitteiden avulla.

Laadittujen vaihtoehtojen VE1 ja VE2 näkyvyyden vertailuanalyysien ja havainnekuvien perusteella vaihtoehtojen eroavuudet näkymäalueissa on hyvin vähäiset. Yhteysviranomaisen kuitenkin muistuttaa, että voimaloiden lukumäärä ja kokonaiskorkeus huomioiden, vaihtoehdon VE1a vaikutukset ovat merkittävimmät.

Hankkeella voi olla vaikutusta kahteen muinaisjäänökseen, tervahautakohteisiin Kultalahden Hautakangas ja Latosaari, joiden lähelle on merkitty kaavaluonnokseen ohjeellinen tielinjaus ja maakaapelireitti. Seinäjoen museot on lausunnossaan kehottanut harkitsemaan voimaloille 7 ja 8 johtavalle huoltotielle ja maakaapelille vaihtoehtoista reittiä, jotta tienrakentamisen vaikutukset kulttuuriympäristöön ovat mahdollisimman vähäiset. Erityisesti Iso Saapasnevan keskellä oleva Latosaari tulisi

jättää tielinjauksen ulkopuolelle. Yhteysviranomainen pyytää huomioimaan jatkosuunnittelussa edellä mainitut museon lausunnossa esiin tuodut asiat. Arviointiselostuksessa todetut täydennysinventoinnit tulee tehdä esitetyn mukaisesti ennen kaavaehdotusvaihetta.

5. Vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyyppisiin

Kasvillisuuteen ja luontotyyppisiin kohdistuvat vaikutukset on arvioitu pääosin vähäisiksi kielteisiksi, mutta voimaloiden 8, 9 ja 10 läheisyydessä sijaitsee arvokkaita luontokohteita. Voimala 9 sijaitsee luonnonmonimuotoisuuden kannalta arvokkaan Pihlajakallion kallioalueen läheisyydessä ja voimala 8 sekä voimalalle johtava huoltotie sijoittuvat Iso Saapasnevan ojitamattoman rahkarämeen välittömään läheisyyteen.

Vaihtoehdossa VE1 voimalalle 10 kulkeva huoltotie ja maakaapelointi sekä vaihtoehdossa VE2 ulkoinen sähkönsiirto kulkevat ojitamattoman Nykäsennevan suoalueen läpi. Suoalueella sijaitsee lisäksi silmällä pidettävää (NT) keidasrämettä sekä vaarantunutta (VU) tupasvillarämettä, joten sähkönsiirron ja huoltotien vaikutukset on arvioitu kohtalaisen kielteisiksi.

Yhteysviranomainen toteaa, että vaihtoehdon VE1 vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ovat kokonaisuutenaan vaihtoehtoa VE2 kielteisemmät. Jatkosuunnittelussa tuleekin huomioida arviointiselostuksessa esitetyt vaikutusten lieventämiskeinot, kuten huoltotien ja maakaapeloinnin siirtäminen Nykäsennevalta kivennäismaalle sekä vaihtoehtoon VE1 sisältyvien voimaloiden 8 ja 9 siirrot etäämmäksi arvokkaista luontokohteista.

Muita huomioita

Hankkeen suunnittelussa tulee noudattaa Väyläviraston lausunnossa mainittuja ohjeita ja määräyksiä. Voimaloiden osien kuljetuksissa tulee huomioida Väyläviraston lausunnossa todetut asiat. Suunnittelussa tulee huomioida myös lähimpien maanteiden, 17881 Pitkänsalontie ja 17849 Övermarkintie, reunanvahvistustarpeet, kuten Etelä-Pohjanmaan liikennevastuualue on todennut.

Kanalintujen törmäysriskin vähentämiseksi jatkosuunnittelussa tulee myös selvittää mahdollisuus maalata metson soidinpaikkojen läheisyydessä sijaitsevien voimaloiden rungon alaosat tummaksi.

Puolustusvoimilta tulee pyytää ennen kaavan hyväksymistä ajantasaisiin hanketietoihin perustuva lausunto hankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä ja tutkavaikutusten selvitystarpeesta Puolustusvoimien 2. logistiikkarykmentin lausunnon mukaisesti.

Perustellun päätelmän ajantasaisuus

Hankkeen lupa-asioita ratkaistaessa tulee varmistaa perustellun päätelmän ajantasaisuus. Lupaviranomainen voi tarvittaessa pyytää yhteysviranomaiselta näkemystä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta.

Arviointiselostuksen laatijoiden pätevyys

Arviointiselostuksen laatijoiden pätevyys kaikilla toimintaan liittyvillä osa-alueilla on riittävä. Selvitys pätevydestä on esitetty selkeästi.

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELLUSTA PÄÄTELMÄSTÄ TIEDOTTAMINEN

ELY-keskus lähettää yhteysviranomaisen perustellun päätelmän hankkeesta vastaavalle. Hankkeesta annetut lausunnot ja mielipiteet on toimitettu hankkeesta vastaavalle sähköisesti. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään ja arkistoidaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa sähköisessä muodossa asianhallintajärjestelmässä. Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä lähetetään myös tiedoksi lausunnon antajille.

Kuulutus yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä on nähtävillä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/kuulutukset> (>valitse aluevalinnasta Etelä-Pohjanmaa) sekä Lappajärven, Evijärven, Vetelin ja Vimpelin kuntien verkkosivuilla www.lappajarvi.fi, www.evijarvi.fi, www.veteli.fi ja www.vimpeli.fi. Perusteltu päätelmä on nähtävillä verkkosivuilla: www.ymparisto.fi/isosaapasnevantuulivoimaYVA.

Ympäristönsuojelupäällikkö

Päivi Kentala

Ylitarkastaja

Elina Venetjoki

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti.

SUORITEMAKSU, MÄÄRÄYTYMISEN PERUSTEET JA MAKSUA KOSKEVA OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Suoritemaksu 11 000 € (alv 0 %)

Maksu määräytyy valtioneuvoston asetuksen ELY-keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1372/2018, muutos) liitteen mukaisesti. Maksutaulukon mukaan YVA-laissa tarkoitettu perusteltu päätelmä tavanomaisessa hankkeessa (14–23 henkilötyöpäivää) on 11 000 euroa.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräytymisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräytymisestä. Osoite: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue, PL 262, 65101 Vaasa, sähköpostiosoite: kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi.

LIITTEET

Liite 1 Annetut lausunnot, mielipiteet ja asiantuntijakommentit

JAKELU

ABO Wind Oy

Ramboll Finland Oy

Lappajärven kunta

Evijärven kunta

Vetelin kunta

Vimpelin kunta

Tiedoksi

Lausunnonantajat

Tämä asiakirja EPOELY/707/2018 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/707/2018 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kentala Päivi 23.03.2021 08:59

Esittelijä Venetjoki Elina 23.03.2021 09:00